

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 168. Degradatio Hæreticorum quid sit, coram & à quibus qualitérque infligenda ob Hæresin, & qualiter evitanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

um, receptorum, fautorum filii; cum hæc nullo jure in eos statuta reperiat, siquidem inhabilitas eorum ad beneficia eorum, & publica ecclesiastica officia statuta in eos, C. 2. §. *Hæretici. h. t. in 6.* non tam est infamia juris, aut etiam in ea fundatur, reddens eos inhabiles ad testificandum, & repellens eos ab actibus aliis legitimis, quàm genus quoddam irregularitatis, quæ non reddit illos inhabiles ad prædictos actus, & propriè infamies, ita cum Sanch. *l. c. 1. 28. n. 5.* Pirh. *h. t. n. 107.* & alii contra Molin. *cit. d. 658. n. 25.* & alios apud Farin. *q. 191. n. 25.* Sed neque pœna infamiae statuta in filios reorum læsæ Majestatis humanæ, in *L. quisquis. §. filii verò. C. ad Leg. Jul. Majestatis.* extendenda ad filios Hæreticorum reorum læsæ Majestatis divinæ, etsi horum crimen gravius, præsertim, cum, ut dictum supra, contra non delinquentes fieri non debeat extensio pœnæ, ob paritatem, vel etiam majoritatem rationis, arg. *C. vergentis. h. t.* ubi Papa non arguit absolute à confiscatione bonorum statuta reis læsæ Majestatis, ad confiscationem bonorum Hæreticorum, sed solum ex majoris criminis gravitate infert, non esse iniquum & mirum, si eadem pœna confiscationis imponatur jure canonico, crimini Hæresis, quæ jure civili imposta est crimini minori læsæ Majestatis humanæ.

Quest. 167. An & quando Hæretici, eorum credentes, receptores priventur sepultura ecclesiastica, & quæ pœna sepelientium illos.

1. **R**esp. Primò: Hæretici notoriè decedentes in Hæresi privandi sepulturâ ecclesiasticâ, seu in loco sacro inter Christianos, non obstante quocunque privilegio; ita juxta *C. sicut. h. t. Barb. ibid. n. 1.* citatis pluribus aliis, uti & in *C. excommunicamus. n. 39.* Castrop. *tr. 4. d. 4. p. 4. n. 1.* Pirh. *h. t. n. 53.* Muller, in *ff. lib. 48. tit. 4. §. 36.* cum communi, eò quòd, quibus in vivis non communicavimus, nec mortuis communicare debemus, *C. sacris. de sepult.* Extenditur dictæ sepulturæ privatio ad credentes receptores, fautores Hæreticorum, arg. *cit. C. sicut. & C. quicumque. h. t. in 6.* Castrop. *l. c. Pirh. n. 54.* Reiffenst. *n. 276.* item cum communi.

2. **R**esp. Secundò: Scienter sepelientium Hæreticos notoriè tales, aut etiam eorum credentes, receptores, fautores &c. pœna prima est excommunicatio, juxta *cit. C. quicumque. junctâ gloss.* Farin. *q. 192. toto §. 2. à num. 38.* Pirh. *l. c.* Castrop. *l. c.* videtur autem ad talem excommunicationem requiri, ut, qui sepelitur, nominatim sit denunciatus Hæreticus, ut colligit Pirh. ex Nav. *L. 5. Conf. 11. n. 1. b. t.* unde etiam eam non incurret, qui sepelit solum suspectum de Hæresi ex famâ, cum quis propriè non dicatur scire, qui solum novit per famam, & quod nequit, probare. Item videtur non sufficere, ut simpliciter sepeliat Hæreticum, sed requiri, ut id faciat ex dolo & malitiâ, cum in *cit. C. quicumque.* dicatur: *Sepelire præsumpsit.* ut Pirh. ex Nav. *l. c. n. 2. §. seq.* Est autem hæc excommunicatio læsæ sententiæ ob verba, *cit. c. excommunicationi subjacent.* tamen si reservata non sit Pontifici per Bullam Cœnæ, aliâve jura, quamvis contrarium colligi videatur ex *C. excommunicamus. h. t.* Sunt quoque excommunicati, qui locum (credo sacrum) concedunt ad sepeliendum Hæreticum, etsi ipsi non sepeliant, ut cum Farin. *l. c. §. 3. n. 45.* Pirh. non tamen illi, qui illum sepeliri curant, non favore Hæresis, sed ob amicitiam vel consanguinitatem,

aut ne ex insépulto cadavere aër inficiatur, ut Farin. *n. 50.* De cætero præter excommunicationem repellentes incurrunt suspensionem de Hæresi, Farin. *l. c. n. 49.* Castrop. *l. c. Pirh. n. 55.* locus quoque ipse, in quo sepultus Hæreticus, privatur sepultura aliorum fidelium, & quidem non ad tempus tantum, donec satisfactum, sed in perpetuum, ut *ex citato c. quicumque. in fine* patere ait Pirh. citans Jo. And. *ibid. v. perpetuo.* de quo tamen meritò dubitandum videtur, si cadaver, vel ossa Hæretici exhumata, & locus reconciliatus.

Quest. 168. Degradatio Hæreticorum quid sit, coram, & à quibus, qualiterque infligenda, ob Hæresin, & qualiter evitanda.

1. **R**esp. Primò: Degradatio est pœna ecclesiastica, per quam Clericus ab officio & beneficio ecclesiastico depositus, omnibus insuper Ordinibus Ecclesiasticis, & Clericorum Privilegiis, etiam fori, & Canonis per sententiam in perpetuum, & sine spe restitutionis solenniter privatur, adeoque per eam degradatus, in potestatem sæcularem transit, à qua capi, incarcerari & puniri potest, sicut quilibet alius Laicus in quo posteriore differt à simplici depositione, ita Gl. in *C. 2. de pœnis in 6. v. privilegio clericali.* Abb. in *C. cum non ab hom. de Judiciis. n. 5.* Sylv. *v. degradatio. num. 1.* Clat. *§. fin. q. 74. n. 1.* Farin. *de Hæresi. q. 189. §. 2. num. 11.* Laym. *L. 1. tr. 5. p. 3. c. 5. n. 3.* Castrop. *tr. 29. d. 5. p. ult. n. 5.* Pirh. *h. t. n. 84.*

2. **R**esp. Secundò: Ut Clerici Hæretici degradentur, & potestati sæculari ab eo puniendi tradantur, debent esse manifestè deprehensi in Hæresi, sive per evidentiam facti, quia v. g. publicè prædicavit Hæresin, sive per legitimam probationem, puta, per testes convictus, sive ex propria confessione in judicio, quam *C. ad abolendam. h. t. junctâ Gloss. v. deprehensi.*

3. **R**esp. Tertiò: Cùm ad degradationem Clericorum non facile convenire possit Episcoporum numerus, aliàs ad eam requisitus à SS. Canonibus, *C. 3. §. 2. cans. 15. q. 7.* (nimirum in Episcopi degradatione Episcopi duodecim, in degradatione Presbyteri sex, in degradatione Diaconi, uti & probabiliter arg. *C. miramur. de servis non ordin.* in Subdiaconi degradatione tres) *C. quoniam. h. t. in 6.* concessum est, ut Sacerdotem, aliùmve Clericum in Sacris constitutum, dum ob Hæresin sæculari Curie tradendus, aut immutandus, (id est, ad perpetuos carceres damnandus) convocatis suæ Diocesis Abbatibus, aliisque Prælatibus ac Literatis, etiam Laicis, in utroque jure bene versatis, de quibus ei videbitur, degradare possit, etiam actu, & realiter solus Episcopus proprius confirmatus & consecratus, non tamen excluso Capitulo Cathedrali, nisi Episcopus præscripsisset, ut possit in puniendis & corrigendis subditorum excessibus sine consensu aut consilio sui Capituli procedere, Franc. in *cit. c. quoniam. n. 1.* & in fine Pirh. *n. 89.*

4. **R**esp. Quartò: Clericorum in Sacris constitutorum ob Hæresin ad perpetuos carceres aut triremes damnatorum degradatio, etsi de jure communi esse debeat actualis & realis, eos tamen ex consuetudine Tribunalis generalis, Inquisitionis Romanæ, ordinariè non nisi verbaliter degradari; testatur Farin. *l. c. q. 199. §. 2. n. 16.* Clerici tamen minorum Ordinum, etiam si tradantur Judici sæculari, ab eo damnandi ad mortem, non degradantur priùs reali-

realiter, sed solum verbaliter, Farin. num. 17. Pirh. l. c. arg. cit. C. quoniam.

5. Resp. Denique tametsi aliis regulariter non tollatur poena delicti per poenitentiam, juxta L. 6. ff. de furtis. redeuntes tamen ad fidem Hæretici in continenti sponte (secus si ex intervallo, & non sponte, sed metu poenæ & probationum) evadunt poenam, saltem mortis, modo tamen etiam tunc hæresim abjurent, & congruam satisfactionem præstent. Abb. in C. ad abolendam, n. 5. & 6. Menoch. de arb. cas. 37. num. 10. Pirh. h. t. num. 86. Porro hi redeuntes ab hæresi abjurare debent hæresim, non tantum, quam tenuerunt, sed & omnes quascunque alias Hæreses, aliàs non recipiendi. Farin. q. 194. n. 4. 12. & 13. & quidem publicè, si Hæreticus manifestus & Hæresim publicè professus. Item per scripturam manu propria abjurantis, vel per Notarium confectam, & ab abjurante subscriptam c. 8. & seq. c. 1. C. maximum. l. 9. 7. cujus abjuracionis forma habetur c. 42. dist. 2. de consecrat. & si abjurans nesciat scribere, sufficit Notarium se subscribere in præsentia testium audientium abjuracionem ore proprio rei factam, ut Farin. q. 197. num. 15. Si verò Hæreticus recuset abjurare ad arbitrium Archi-Episcopi aut Inquisitorum, Judici sæculari ut pertinax & impœnitens reliquendus, modo convictus de Hæresi, vel in ea deprehensus, alioquin non statim tradendus Curia sæculari, sed prius excommunicandus, & si per annum in excommunicatione steterit, condemnandus, Pirh. l. c. ex Farin. l. c. n. 34. & 35. Et hæc de degradatione ob hæresim. De cætero quæ spectant ad degradationem in genere, etiam ob alia crimina, ejusque executionem, dicentur ad tit. 37. de poenis.

Quæst. 169. Quæ poena Ecclesiastica statuta de Hæresi suspectis?

1. Resp. Primò in genere: Suspecti de Hæresi, nimirum ob factum aliquod affine Hæresi, nisi de facto illo congruè ad suspicionis & personæ qualitatem coram Episcopo se purgaverint, subfunt excommunicationi, & sunt vitandi, & si perstiterint per annum in illa excommunicatione, condemnandi & puniendi tanquam convicti de Hæresi c. 9. h. t. Abb. ibid. num. 8. & arg. c. 13. h. t. Barbof. ibid. n. 8. Pirh. h. t. n. 86. in fine.

2. Resp. Secundò: In specie leviter suspectus, nimirum ex levibus indiciis (qualia sunt, ex quibus, non frequenter, sed rarò concluditur ad crimen suspectum, Castrop. tr. 4. d. 7. p. 1. n. 1. & qualia is ibidem, ex quibus quis in fide reddatur leviter suspectus, partim secundum communem Doctorum opinionem, partim ex Jure & Lege sic statuyente, plura enumerat) non est condemnandus reus Hæresis, cum levia indicia modicæque conjecturæ movere non debeant virum prudentem ad Judicium ferendum de tam gravi crimine. Castrop. l. c. n. 4. citatis Simancas. de Cathol. instit. tit. 50. num. 28. Eymer. p. 2. director. q. 55. n. 2. Roias. tr. de Heret. p. 2. assert. 6. n. 148. Farin. q. 187. n. 26. An verò sufficiat talis suspicio ad inquirendum specialiter contra aliquem ipsūque interrogandum de fide, controversum est. Affirmant Scaccia tract. de Judic. c. 59. n. 2. Roias. l. c. n. 20. Calderin. de Heret. filis. n. 10. Paris. l. 4. conf. 2. n. 100. Decian. tract. crim. l. 5. c. 20. n. 21. Mascard. de prob. l. 2. concl. 861. n. 3. & alii apud Castrop. n. 5. Limitant alii, & admittunt de homine vili & improbo, negant de homine honesto, nobili, religioso, utpote, quem sola inquisitio gravissimè læ-

dit & maculat. Alii etiam, ut Clarus part. crim. §. fin. q. 6. n. 6. Menoch. de præsump. q. 100. n. 2. & seq. Nav. L. 5. h. t. conf. 2. n. 8. negant de homine vili; eò quòd inquisitio & examinatio de credulitate alicujus institui nequit; quin de ejus re- & fide dubitetur, dubitare autem de alicujus infidelitate nunquam licet ob levia indicia. Denique aliter distinguit Castrop. num. 7. & admittit, si levius suspicio oriatur ex delicto, cui à jure vel consuetudine annexa est talis suspicio; eò quòd tunc directè examinatur tantum super delicto causante talem suspensionem & c. suspensionem autem solum in consequentiam, unde examinato nulla irrogatur injuria, cum non imponatur illi alia suspicio, quam quæ ei à jure imposta est. Negat verò, si delictum tale non est, sed quòd solum ex opinione Doctorum ingerit talem suspensionem. Ex quo infert num. 8. leviter suspectum suspensione probabili & juridica condemnari debere ad abjurandum de levi, ut tali abjuracione purget suspensionem contractam, ut Eymericus l. c. num. 9. & 10. Simanc. l. c. tit. 1. rub. de abjurat. n. 18. 21. & seq. Scaccia. l. c. c. 59. n. 10. Decian. l. c. c. 47. num. 2. Farin. q. 187. n. 31. ut autem condemnatio & abjuratio taliter leviter suspectis inferatur, delictum, ex quo oritur talis suspicio, debet esse plenè probatum; cum aliàs non sit vera suspicio, aut poenà digna, Masc. l. c. n. 7. Farin. n. 34. Menoch. l. c. conf. 82. n. 155. Castrop. n. 9.

3. Resp. Tertio: valde seu vehementer suspectus de Hæresi, nimirum ex verbis & factis efficaciter & frequenter Hæresim concludentibus, ut Castrop. num. 2. varia horum verborum & factorum exempla adducens ex Eymer, primò condemnari potest ad abjuracionem de gravi; cum ea suspicio non videatur alià vià purgari posse. Decian. l. c. Eymer. l. c. num. 9. & 12. Farin. num. 40. Castrop. num. 10. item damnari potest, in aliqua extraordinaria poena, vel pecunia, vel trimeris, vel fustigationis pro qualitate personæ & delicti, ex quo oritur suspicio; hoc enim ipsum est, quòd punitur, Farin. num. 41. Poena in director. p. 2. in Comment. 20. vers. sed hanc. Suar. de fide. d. 23. f. 2. n. 5. Simanc. l. c. tit. 50. rub. de præsump. n. 21. Castrop. l. c. Si suspicio vehementer oriatur ex favora, receptione & c. Hæreticorum & c. puniuntur, hi suspecti poena statuta fautoribus, receptatoribus Hæreticorum, de quo vide Castrop. num. 11. & dicta partim supra, partim dicenda infra de poenis temporalibus eorum.

4. Resp. Quarto: Suspecti de Hæresi maxime & violenter nimirum suspicione orta ex verbis vel factis arctantibus Judicem ad credendum sic facientem vel dicentem, v. g. Hæreticis exhibentes reverentiam, consolationem, communionem ab iis recipientes, C. quicumque h. t. in 6. in causis fidei excommunicati, in excommunicatione insorescentes per annum; contumacia, h. t. in 6. In purgatione Canonica sibi in causa fidei indicta deficientes, C. inter consuetudines. de purgat. Canonica. Hæreticos visitantes, & ab iis visitationes recipientes, dona iis mittentes, & ab iis recipientes, C. accusatus. §. ille, h. t. in 6. hi, inquam, ut Hæretici damnati possunt; quia est præsumptio juris & de jure non admittens probationem directam in contrarium, juxta Eymer. cit. n. 10. Poena l. c. Farin. num. 46. C. quicumque. C. contumacia. C. filii. h. t. in 6. Castrop. l. c. num. 12. admittens tamen probationem indirectam, dum suspectus v. g. vult probare, testes examinatos falsum dixisse, vel indicia,